

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dansk EU-formandskab:

Udvidelsen er en historisk forpligtelse

En veloplagt Anders Fogh Rasmussen satte ikke overraskende EU's udvidelse i centrum, da han præsenterede det danske EU-formandskabsprogram i Europa-Parlamentet i Strasbourg onsdag den 3. juli.

Den danske statsminister og rådsformand fastslog, at afslutningen af udvidelsesforhandlingerne er den vigtigste opgave for det danske EU-formandskab i det kommende halvår. Han understregede, at topmødet i København i december 2002 skal være endestation for forhandlingerne. "Hvis ikke vi griber chancen nu, risikerer vi, at udvidelsen bliver væsentligt forsinket", erklærede statsministeren.

Sten på vejen

Anders Fogh Rasmussen fastslog dog, at der stadig er nogle sten på vejen mod udvidelsen, som skal fjernes. For det første er der spørgsmålet om finansieringen af EU's landbrugsordninger og strukturfondene. For det andet er der det komplicerede spørgsmål om det delte Cypern.

Statsministeren var optimist med hensyn til at få afsluttet de vanskelige forhandlinger i Ministerrådet om en fælles holdning til ansøgerlandenes adgang til den direkte landbrugsstøtte. Han fastslog, at EU vil kunne præsentere ansøgerlandene for en fælles holdning i begyndelsen af november.

Fogh Rasmussen erklærede, at han nægter at tro, at nogle lande vil blokere udvidelsen for pengebeløb, som svarer til mindre end en promise af værdien af den samlede produktion i de 15 nuværende EU-lande.

I forhold til Cypern-spørgsmålet sagde statsministeren, at det selvfølgelig vil være en *fordel* at finde en løsning på delingen af Cypern, men at det absolut ikke er en *betingelse* for afslutningen af forhandlingerne med Cypern. Han henholdte sig her til Det Europæiske Råds beslutning fra december 1999 i Helsingfors.

Ingen skal vente på andre

Statsministeren regner med, at 10 nye lande kan optages i EU i 2004. Han understregede dog, at kun lande, der er klar til det, vil blive optaget. Ingen lande skal vente på andre. "Hvis kun nogle lande - men ikke alle de ti lande - er klar til december, skal vi afslutte forhandlingerne i København med dem, der er klar", erklærede statsministeren. De ti lande som statsministeren regner med at se i første optagelsesbølge er: Polen, Tjekkiet, Ungarn, Slovakiet, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Malta og Cypern. Bulgarien og Rumænien regnes ikke blandt de lande, der optages i første bølge, men i forhandlingerne med disse to lande er der også gjort fremskridt.

Om mulighederne for den trettende officielle ansøger, Tyrkiet, sagde statsministeren, at EU stadig ikke er parat til at indlede optagelsesforhandlinger med Tyrkiet. Dette skyldes at Tyrkiet endnu ikke overholder de

politiske betingelser i københavnerkriterierne. Statsministeren understregede, at det derfor i høj grad er op til Tyrkiet selv at afgøre, hvornår man ønsker at påbegynde optagelsesforhandlingerne.

De øvrige danske prioriteter:

Statsministeren kom i sin tale også kort ind på de øvrige hovedprioriteter for det danske EU-formandskab, som er: 1) Udviklingen af et europæisk område for frihed, sikkerhed og retfærdighed, 2) Bæredygtig økonomisk, social og miljømæssig udvikling, 3) Sikre fødevarer - herunder en fornyet landbrugs- og fiskeripolitik og 4) EU's globale ansvar med bl.a. en styrket fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik samt et øget samarbejde mellem verdens rige og fattige lande. Bortset fra spørgsmålet om udviklingen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed kom debatten i Europa-Parlamentet dog ikke til handle synderligt om nogle af disse emner.

Tale blev vel modtaget af Europa-Parlamentet

Den danske statsministers præsentation af det danske program for EU-formandskabet blev generelt særdeles vel modtaget af Europa-Parlamentet, hvor opbakningen til den danske linje i forhold til afslutningen af udvidelsesforhandlingerne var massiv. Formanden for PPE-gruppen, Hans Gert Pöttering, kaldte Fogh Rasmussens tale en "stor tale, der rummede visioner". Glæden hos Parlamentets liberale medlemmer over, at have en liberal rådsformand var heller ikke til at tage fejl af. Som det britiske liberale medlem Graham Watson retorisk spurgte: "Hvorfor er liberale i dette hus så sikre på, at De (statsministeren) vil få succes? Det er ikke blot fordi De har forberedt Dem så grundigt, men også fordi De overtager rådsformandskabet på et tidspunkt, hvor der også sidder liberale formænd i Europa-Kommissionen og Europa-Parlamentet".

Asylpolitik i centrum for kritik

Midt i den massive støtte løb statsministeren dog ind i modvind fra den venstre side af parlamentssalen i spørgsmålet om asyl- og indvandrerpolitikken. De europæiske socialister (PSE) hældte lidt malurt i bægeret, da gruppens formand, spanieren Enrico Baron Crespo, og den svenske næstformand, Jan Andersson, kritiserede den danske regerings udlændingepolitik. Endnu kraftigere lød kritikken fra bl.a. Pernille Frahm, Ole Krarup og svenskerne Per Gahrton fra Europa-Parlamentets Venstrefløjsgruppe GUE/Nordic Green Left.

Den danske europaminister, Bertel Haarder, afviste kritikken og garanterede, at den danske regerings politik overholder alle internationale forpligtelser - og lidt til. Bertel Haarder tilføjede, at den danske regering i det kommende halvår vil arbejde ihærdigt for at gennemføre en fælles EU-politik om asyl og indvandring. Han lovede, at det danske formandskab oven i købet vil forsøge at gå endnu hurtigere frem, end Det Europæisk Råd har lagt op til i Sevilla. Europaministeren kunne afsløre, at det danske EU-formandskab har udarbejdet et "roadmap" for en sådan accelereret gennemførelse af beslutningerne fra Sevilla, som både omfatter repatriering, tilbagesendelse og grænsekontrol. Europaministeren lovede, at dokumentet snarest vil blive oversendt til Europa-Parlamentet.

Endeligt garanterede Bertel Haarder, at det danske forbehold på det retspolitiske område ikke vil svække EU's indsats på asyl- og indvandrerområdet med Danmark i formandsstolen. Han mente, at selvom Danmark har forbeholdet, vil man som en upartisk mægler kunne presse aftaler igennem mellem de 14 øvrige EU-lande. Han lovede, at Danmark derefter vil forsøge at tilpasse sig de fælles regler.

Åbenhed

På åbenhedsområdet havde den danske EU-formand til gengæld medvind.

Statsministeren indkasserede ros fra bl.a. Jens-Peter Bonde fra Junibevægelsen, der mente, at han og statsministeren har et fælles projekt med ønsket om større åbenhed i EU. Også andre europaparlamentsmedlemmer såsom Hans Gert Pöttering, Graham Watson og Hanja Maij-Weggen opfordrede den danske statsminister til at gøre optimalt brug af beslutningen fra Det Europæiske Råd i Sevilla om at indføre åbne rådsmøder i den indledende og den afsluttende fase af Rådets behandling.

Anders Fogh Rasmussen svarede bekræftende, at han vil administrere de nye regler således, at der bliver tale om den mest vidtgående åbenhed, som overhovedet er muligt. Statsministeren tilføjede, at han såmænd gerne var gået endnu videre end Det Europæiske Råd i Sevilla.

Den irske folkeafstemning om Nicetraktaten

I kølvandet på den seneste tids pressedebat om, hvorvidt Nicetraktaten er en forudsætning for udvidelsen, fastslog statsministeren, at et nyt nej i Irland til Nicetraktaten til efteråret vil bringe hele udvidelsesprocessen i fare. "Nicetraktaten er en forudsætning for, at udvidelsen kan blive gennemført indenfor de fastsatte tidsfrister", sagde Fogh Rasmussen.

Statsministeren tilkendegav endeligt, at han håbede, at erklæringen fra Det Europæiske Råd i Sevilla om irsk neutralitet vil give et nyttigt positivt signal til det irske folk, som kan bane vejen for en irsk ratifikation af Nicetraktaten.

Massiv dansk tilstedeværelse af ministre i Europa-Parlamentet

Statsministeren annoncerede en massiv tilstedeværelse af danske ministre i Europa-Parlamentet i det kommende halve år. Bl.a. vil statsministeren selv møde op både i forbindelse med afrapporteringen fra Det Europæiske Råds møder i oktober og december og til Europa-Parlamentets store debat om udvidelsen den 19. november. Adskillige andre danske ministre vil desuden optræde både på parlamentets sessioner og i dets mange udvalg i det kommende halvår.

Anders Fogh Rasmussen erklærede endeligt, at det danske EU-formandskab - som noget nyt - planlægger at afholde "topmøder" med Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen forud for de to møder i Det Europæiske Råd under det danske EU-formandskab.

Med venlig hilsen

Morten Knudsen